

الزامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی جمهوری اسلامی ایران

علیرضا صدرا^۱

چکیده

نگاه، نظریه و نظام سیاسی انقلابی اسلامی بدیع و بی‌بدیل ایران: ظرفیت، ضرورت و زمینه تبدیل و تعالی قدرت بین المللی را داراست. به سبب اینکه برآمد و نیمساز سه وجهی اسلامیت، ایران و ایرانیت و جمهوریت است. همچنین نیمساز سه وجهی مکتب، امت یا ملت یعنی مردم و امامت یا ولایت فقیه بوده و به شمار می‌آید. با شعائر شعور خیز و درعین حال شورانگیز حکمت آمیز و در عین حال حرکت آفرین استقلال، آزادی و حکومت اسلامی یا مردم سالاری دینی است. همگی این‌ها از سویی موجب و موجد کارآمدی؛ بهره‌وری و اثر بخشی ملی جمهوری اسلامی ایران می‌باشند. در نتیجه و از دیگر سو توسعه متعالی اقتصادی، سیاسی و فرهنگی سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ ه.ش را ایجاب نموده و ایجاد می‌سازند. ارتقای هر چه فراتر کارآمدی و توسعه متعالی ج.ا.ا. مقدمات و مبانی تعالی قدرت و اقتدار ملی و بین المللی ج.ا.ا. می‌باشند. در نتیجه از الزامات بوده و محسوب می‌گردند. ایمان اسلامی و تعالی فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی، ضمن اینکه یکی از بخش‌های سه‌گانه توسعه متعالی ج.ا.ا. است، نیروی مولد و محرک و نیز به تعبیری علت فاعلی و در عین حال علت غایی توسعه متعالی ج.ا.ا. هست. بدین ترتیب تعالی فرهنگی برترین الزام توسعه متعالی و تبدیل و تعالی قدرت فرو ملی، ملی و فراملی از منطقه‌ای تا بین المللی و حتی جهانی است. الزام و ضرورت تعالی فرهنگی قدرت بین المللی ج.ا.ا. به‌نوبه خود دارای ضروریات و الزاماتی است. تعالی معنوی و اخلاقی: حقیقت، روح و محوریت عزیمت آن‌هاست. در اینجا نیم نگاه به الزامات فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. داریم.

کلید واژگان: الزام، الزامات، تعالی، قدرت، اقتدار، بین المللی، ج.ا.ا. معنوی و اخلاقی.

۱. عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

قدرت فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی متعالی: حقیقت (بنیاد و غایت) تعالی قدرت بین المللی جمهوری اسلامی ایران قرآن:

«وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ»؛ «خدا به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند، وعده داده است که حتماً آنان را در این سرزمین جانشین [خود] قرار دهد؛ همان گونه که کسانی را که پیش از آنان بودند جانشین [خود] قرارداد و آن دینی را که برایشان پسندیده است به سودشان مستقر کند، بیمشان را به ایمنی مبدل گرداند، [تا] مرا عبادت کنند و چیزی را با من شریک نگردانند و هر کس پس از آن به کفر گراید؛ آنانند که نافرمان‌اند» (۵۵). «وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ»؛ «و نماز را برپا کنید و زکات را بدهید و پیامبر [خدا] را فرمان برید تا مورد رحمت قرار گیرید» (۵۶).

پیامبر اعظم (ص):

«ایاکم! الکسل و الضجر» (نهج فصاحه)
«از بی حالی و زودرنجی پرهیزید»

امام علی (ع):

«اوصیکم بتقوی الله و نظم امرکم» (نهج بلاغه)
«شما را به تقوای خدایی و سازمان‌دهی امرتان توصیه می‌نمایم»

امام خمینی رهبری انقلاب و موسس نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران :

«شما ای ملت مجاهد (ج.ا.ا.) در زیر پرچمی می‌روید که در سراسر جهان مادی و معنوی در اهتزاز است» و «شما ای مستضعفان جهان و ای کشورهای اسلامی و مسلمانان جهان»؛ «به سوی یک دولت اسلامی با جمهوری‌های آزاد و مستقل به پیش روید که با تحقق آن همه مستکبران جهان را بجای خود خواهید نشاند و همه مستضعفان را به امامت و وراثت ارض خواهید رسانید. به امید آن روز که خداوند تعالی وعده فرموده است» (صحیفه انقلاب؛ وصیت‌نامه سیاسی-الهی امام خمینی، صص ۵-۳۴).

رهبری معظم انقلاب و نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران :

۱۵۵

«صلواتنامه علی-پژوهی»

مطالعات

قدرت نرم

علیرضا صدرا

الزامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی جمهوری اسلامی ایران

«نسخه راه حل مشکلات دنیای اسلام و همچنین هریک از کشورهای اسلامی به طور جداگانه، حفظ وحدت و یکپارچگی است»؛ «تنها راه، تقوای عمومی و ملی و مصونیت سازی درونی با افزایش اقتدار داخلی از طریق تقویت ایمان، علم و صنعت و فرهنگ است» (سایت خامنه‌ای، ۹۴/۴/۲۷؛ در دیدار مسئولان و سفرای اسلامی).

پیش درآمد

کشور و نظام سیاسی انقلابی نویناد جمهوری اسلامی ایران، هم‌اینک نیز قدرتی فراملی منطقه‌ای و حتی فرا منطقه‌ای بوده و بشمار می‌آید. شواهد و تحلیل‌ها و گواهان بسیاری این واقعیت را تایید می‌کنند (*ضمیمه). آن‌هم قدرتی با ماهیت فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی متعالی بوده و محسوب می‌گردد. بدین سبب و نسبت؛ ج.ا.ا. قدرتی در عین نوپدیدی، نه تنها تاثیرگذار در عرصه فرا ملی پیرامونی و فرا پیرامونی است. بلکه قدرتی تعیین کننده و سرنوشت‌ساز حداقل در عرصه فرا ملی و در منطقه است. چه به سبب مواهب خدادادی به ویژه نفت و گاز یا بازار و چه به سبب موقعیت راهبردی و حتی به سبب نیروهای انسانی (استعداد، نگرش، گرایش و انگیزش‌ها و آموزش) و سرمایه اجتماعی (ارزش‌ها، بینش و منش درونی و کنش و روش بیرونی) هست. آن‌هم در منطقه یا مناطقی که خود در مناسبات و معادلات اقتصادی، سیاسی و فرهنگی-تمدنی و از جمله امنیتی و نظامی و در نظام بین المللی و جهانی تاثیرات تعیین کننده‌ای داشته و دارند. خواه در حوزه خلیج فارس بوده، خواه آسیای غربی یا خاورمیانه باشد. همچنین خواه در حوزه خزر و آسیای مرکزی است. قدرتی پیشتاز با پیشینه سترگ که پشتیبان و پشتوانه جریان بیداری و خیزش انقلابی اسلامی و خصوصا جبهه مقاومت اسلامی و پرچم‌دار آن‌ها است. جریان بیداری و خیزش انقلابی اسلامی فراگیر جهان اسلام و جبهه مقاومت انقلابی اسلامی ضد استکباری، ضد صهیونیستی رژیم صهیونیستی و ضد ارتجاعی از عراق تا سوریه و لبنان از سوئی و بحرین و یمن از دیگر سو است. قدرتی تاثیرگذار در جهان اسلام و میان مسلمانان جهان بوده و بشمار می‌آید. قدرت مستقل، موثر و برتر جهان اسلام از اقیانوس آرام تا اقیانوس اطلس در یک طرف و از آسیای مرکزی تا شمال آفریقا در طرف دیگر است. سرانجام قدرتی فعال و الهام بخش در عرصه بین المللی و در مناسبات و جریان‌ات جهان و جهان معاصر است. قدرتی نویناد اما با پیشینه مدنی ایرانی و قدرت جهانی با پشتوانه دینی اسلامی جامع، جهانی و جاویدان و تمدن سازی پیشین آن هست. قدرتی ملی، منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای تا بین المللی و جهانی در حال بیداری و بازسازی و تجدید حیات و حتی نوسازی و تاسیس و بهینه سازی است. آن‌هم قدرتی نوین انقلابی با شعائر؛ شالوده‌ها و شاخصه‌های استقلال، آزادی و مردم سالاری دینی و اسلامی بوده و محسوب می‌گردد. قدرتی سلطه ستیز و استقلال طلب فرهنگی، سیاسی و اقتصادی از سلطه و وابستگی اقتصادی، سیاسی و فرهنگی بیگانه خارجی و سلطه استکباری و امپریالیستی جهانی است. استقلال طلبی و مخالف؛ خواه

دوقطبی بلوک‌بندی جهانی دهه‌های پیشین و پیش فروپاشی شوروی سابق با شعار نه شرقی و نه غربی و یا یکه‌تازی‌های جدید آمریکایی و تهدیدات و اشغالگری‌های نظامی (میلیتاریسم) است. استقلال از نیروها، نهادها و دولت‌های سلطه‌گر، فراتر از این استقلال نگاه، نظریه و مکتب تک‌ساحتی و تنازعی مدرنیسم خواه سوسیالیسم و سوسیال امپریالیسم یا کاپیتالیسم و لیبرال امپریالیسم است. حتی و باز فراتر و بلکه بنیادین‌تر؛ استقلال از الگوی سرمایه سالاری لیبرالیستی یک سویه و دولت سالاری توتالیترستی دوسویه به ظاهر متعارض است. در حقیقت استقلال از اهم شالوده‌ها و شاخصه‌های این چنین قدرت‌ها، مکاتب و الگوهای قدرت، سیاست و توسعه و تمدن است؛ یعنی استقلال از مادیت (ماتریالیسم)، طبیعی‌پنداری (نچرالیسم؛ منفعت‌طلبی یوتیلیترستی و لذت‌طلبی فرویدیسمی-تنازع‌طلبی داروینیستی و امپریالیستی)، اومانیزم (بشریت‌گریزی منفعت، قدرت و شهرت‌طلب بجای انسان متعالی فضیلت‌طلب؛ استقلال، آزادی و عدالت‌گرا)، دوگانه‌پنداری (دو آلیسم؛ تجزیه و جدایی مادیت و معنویت، سیاست و دیانت، قدرت و اخلاق، دولت و شریعت، دنیا و آخرت، ظاهر و باطن، جسمانیت و روحانیت،... بجای مونیزم؛ توحید و یگانگی مبدا، نظام و غایت)، دنیویت (سکولاریسم)، خودخواهی (شخصی و فردی، جمعی و ملی؛ اگوئیسم) و راسیونالیسم (سیطره و اصالت شعور یا هوش ابزاری مولد زور بجای خرد متعالی و هدایتگر و مولد حکمت) است (مکتب‌های سیاسی، پاسارگاد). تعارض دو نگاه، نظریه و نظام و هندسه توسعه، قدرت و سیاست حسی ابزاری متدانی و نگاه، نظریه و نظام و هندسه توسعه، قدرت و سیاست معنوی متعالی است. تعارض نخست در حقیقت یا مبادی و غایات (ارزشی) حق با باطل، است. دوم تعارض در ماهیت یا مبانی ماهوی (بینشی و منشی) یقینی با یکی ظنی ظاهری و دیگری توهمی تنازعی است. سوم تعارض در مظاهر یا واقعیت (کنشی و روشی) جهانی‌گرایی (گلوبالیسم) مدنی با غربی‌سازی و آمریکایی‌سازی (تحت عنوان جهانی‌سازی؛ گلوبالیزیشن) در فرآیند جهانی شدن فنی و اقتصادی (گلوبالیتی)، ناشی از این شالوده‌ها و شاخصه‌ها بوده و تا آنجا ریشه دوانیده و از آنجا سرچشمه می‌گیرند (ر.ک.: جهانی‌سازی و مسائل آن، جوزف استینگلیتز).

کشور انقلابی جمهوری اسلامی ایران؛ قدرتی معنوی و اخلاقی است. فرای قدرت نرم است. حتی بسیار فراتر از قدرت سخت ابزاری است. قدرتی فرا ابزاری است. قدرت معنوی، نرم و سخت ج.ا.ا: مبین انقلاب و تحول بنیادین، جامع، نظام‌مند و هدفمند هندسه قدرت هست. آن هم نه تنها نشانگر تحول هندسه قدرت ملی بلکه منطقه‌ای و حتی بین‌المللی است. تحول قدرت از هندسه حسی قدرت مادی، ابزاری، ظاهری، کمی و سخت و حتی کیفی و نرم به هندسه متعالی قدرت معنوی، اخلاقی، حقیقی، جوهری و واقعی است. این را تعالی قدرت تعبیر می‌نماییم. مراد تعالی قدرت بین‌المللی ج.ا.ا. است. این تنها سبب شکاف و افزایش نرخ و سطح اقتدار (اعمال و اثربخشی قدرت) ایران نسبت به (میزان؛ سطح و نرخ و ابزار) قدرت نرم و به ویژه سخت آن است. در عوض همین نیز سبب شکاف شدید و خطیر کاهش اقتدار استکبار جهانی و در راس آن امریکا و ضریب، سطح و نرخ آن نسبت به قدرت کمی و کیفی ابزاری سخت و حتی نرم آن‌ها و بلکه با وجود افزایش نرم و سخت آن (ها) است. موردی که حداقل در منطقه و

در مواجهه قدرتی فرا ابزاری است. آمریکا، غرب و رژیم صهیونیستی با جبهه مقاومت به روشنی مشهود بوده و محسوس هست، تا حدی که به پیش بینی روشن حضرت امام خمینی (ره) و به تعبیر ایشان می توان آن را استیصال دشمن و قدرت های منطقه ای (رژیم صهیونیستی و ارتجاع) و فرا منطقه ای و قدرت های بین المللی حاکم و ابرقدرت های سلطه گر تا استکبار جهانی دانست. استیصال نه یعنی ضعف و فقدان قدرت بلکه در عین قدرت و افزایش آن، درماندگی و بیچارگی و عدم اثربخشی قدرت است. این همان ضعف اقتدار و کاهش آن هست.

فرا گستری و فزاینده قدرت منطقه ای، فرا منطقه ای و بین المللی این چنین معنوی، نرم و سخت اقتصادی، سیاسی و از جمله دفاعی یا نظامی و فرهنگی ج.ا.ا. به ویژه ارتقای کمی، کیفی و جوهری (معنوی و اخلاقی؛ متعالی) و استقرار و نهادینگی آن به عنوان یک الزام و ضرورت قطعی و حتمی اجتناب ناپذیر به نوبه خود دارای یک سری ضروریات و الزامات است، اعم از الزامات اقتصادی، الزامات سیاسی و از جمله سازمانی و مدیریتی به ویژه ارتقای کارآمدی؛ بهره وری و اثربخشی تا الزامات دفاعی و نظامی و الزامات فرهنگی است. توسعه متعالی اقتصادی، سیاسی و فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی سند چشم انداز بیست ساله ج.ا.ا؛ و الزامات علمی (نظری)، عملی (راهبردی و کاربردی) و عینی (تحقیقی؛ اجرایی سازی و جاری سازی) آن، الزام و الزامات پایه؛ کوتاه گستره، کوتاه برد و کوتاه مدت می باشند. الزام تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا؛ و الزامات آن؛ الزام و الزامات میانی؛ میان گستره، میان برد و میان مدت بوده و بشمار می آید. الزام و الزامات تجدید و تاسیس تفکر (نظریه سازی) مدنی؛ اجتماعی و سیاسی و تمدن سازی نوین ایرانی-اسلامی و الزامات علمی، عملیاتی و عینی آن، الزام و الزامات غایی؛ بلند گستره، بلند برد و بلندمدت (۵۰ سال به بالا) ج.ا.ا. است.

درآمد

تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.

الزامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. طی اهم موارد چهارگانه ذیل طرح می گردند:

اول. ضرورت و ضروریات معنوی و اخلاقی تعالی قدرت ج.ا.ا.

دوم. ظرفیت، ضرورت و زمینه سازی تعالی قدرت ج.ا.ا.

سوم. قدرت معنوی و اخلاقی ج.ا.ا.

چهارم. الزامات کارآمد سازی، الگو سازی و تمدن سازی.

اول. ضرورت و ضروریات معنوی و اخلاقی تعالی قدرت ج.ا.ا.

الزامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی جمهوری اسلامی ایران: مبین ضروریات معنوی و اخلاقی تعالی قدرت و قدرت متعالی اقتصادی، سیاسی از جمله دفاعی و فرهنگی ج.ا.ا. است. متضمن ظرفیت، ضرورت و الزام و نیز زمینه‌های معنوی و اخلاقی تعالی قدرت اقتصادی، سیاسی و فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی تعالی ج.ا.ا. است.

الف. الزامات تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.: (مبادی و مقدمات)، ضرورت و ضروریات (و زمینه سازی‌های) تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. با توسعه متعالی اقتصادی، سیاسی و فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی سند چشم انداز بیست ساله در افق ۱۴۹۴ ه.ش است (سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴). توسعه ملی متعالی: توسعه اقتصادی توأم با توسعه و تعادل سیاسی و در جهت توسعه و تعالی فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی هست. توسعه متعالی ملی ج.ا.ا.: پایه و پشتوانه، پیشینه و پیش درآمد و شرط لازم و مقدماتی ولی نه لزوماً کافی و نهایی تبدیل و تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. بوده و به شمار می‌آید (قانون اساسی ج.ا.ا.).

ب. الزامات به ویژه الزامات فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.: در حقیقت؛ مبادی (بنیادین و غایی) یعنی شالوده‌ها یا اسباب و علل موجهه و موجد تعیین کننده (جهت) به ویژه ارزشی (و معنایی حق، حقانیت و حقیقت) تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. می‌باشند. در ماهیت؛ مبانی و جوهره به ویژه بینشی و منشی (یقینی) تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. بوده و محسوب می‌شوند. در واقعیت؛ مظاهر، شاخصه‌ها و ساز و کارها و عوامل موثر یعنی تاثیر گزار (کیفی و کمی) به ویژه کنشی و روشی (واقعی و عینی) و به اصطلاح ساختاری تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. بوده و بشمار می‌آیند.

دوم. ظرفیت، ضرورت و زمینه‌سازی تعالی قدرت ج.ا.ا.

جمهوری اسلامی ایران: فرای قدرت ملی؛ ظرفیت، ضرورت و زمینه تبدیل به قدرت منطقه‌ای، فرا منطقه‌ای، حتی بین المللی تا جهانی رادار است.

الف. چه به سبب اسلام و اسلامی بودن و پشتوانه مکتبی توحیدی کامل؛ جامع، جهانی و جاویدان بوده،

ب. چه به سبب ایران، ایرانی گری باشد. شامل:

یکی پیشینه تمدنی حکمت جاویدان شرقی-ایرانی (ر.ک.: حکمت جاویدان، ابنمسکویه رازی، حکمت جاویدان، موسسه توسعه دانش و پژوهش)؛ جامع و برآمد آمیزه آموزه‌های رسا و سازگار، کارآمد؛ بهره‌ور و اثربخش و بهینه و بسامان توسعه و تولید قدرت و تمدن ساز بهینه و بسامان:
اول. عقلانیت و تعادل مدنی،

دوم. دیانت و تعالی مدنی،
سوم. سیاست یا تدبیر و توسعه مدنی،
دیگری.

۱. مواهب غنی (از جمله امروزه نفت و گاز) تاثیر گذار،
۲. موقعیت راهبردی فوق العاده (شاهراهی، چهارراهی و ترمینالی پایانه‌ای باراندازی و مرکزیت شبکه منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای)،

۳. نیروهای انسانی و ثروت و سرمایه اجتماعی مستعد و مستغنی تعیین کننده باشد، خردورز، امروزه آموزش دیده و دانش آموخته، سازمان پذیر، نواندیش و خلاق، تلاشگر، عزت طلب،...
ج. چه به سبب جمهوریت و نگاه، نظریه و نظام سیاسی، مردم سالاری است. آن هم،
۱. جمهوری ولایی فقیه اسلامی است. به عنوان مردم سالاری دینی است.
۲. مردم سالاری دینی آن هم اسلامی (جامع؛ رسا و سازگار، جهانی، جاویدان؛ روزآمد و کارآمد؛ بهره‌ور و اثربخش) است.

۳. به عنوان جمهوری مشروطه، مشروعه و متعادل و حتی متعالی است.
۴. مرحله و مرتبه تکاملی و برترین جایگزین جمهوری‌های مطلقه است.
بدان سان که پیش تر (در قرن ۱۸ م.) سلطنت مشروطه، مرحله تعدیل و تکامل سلطنت مطلقه محسوب می شد (ر.ک.: حکومت مدنی، لاک و خداوندان اندیشه سیاسی،...، ج...).
یکی. جمهوری مطلقه و به اصطلاح دموکراسی افراطی مدرنیستی (ر. نظریه ورکلاف و موفه)، در هر دوسوی به ظاهر متعارض، خود ناکارآمدی یا نارسایی و ناسازگاری در کارآمدی تکساحتی-تنازعی و بحرانزای خود را بروز داده است (ر.ک.: انسان تک ساحتی، هربرت مارکوز و سیطره کمیت و علایم آخرزمان، رنه گنون).

اول. در عرصه داخلی و تولید قدرت؛
الف. در سویه لیبرالیستی به سرمایه سالاری کاپیتالیستی می کشد. این سبب تبعیض و شکاف و سلطه ۱٪ بر و حتی علیه ۹۹٪ گشته و می گردد.
ب. در سویه سوسیالیستی به دولت سالاری توتالیتریستی می کشاند (توتالیتریسم، هانا آرننت). این سبب فقر و توزیع آن شده و می شود.

دوم. هر دوسویه در عرصه خارجی به تولید سلطه اعم از اقتصادی، سیاسی و فرهنگی و در نتیجه به سلطه گری و سیطره جویی و استعمار و استثمار و استکبار جهانی کشیده و کشانده اند (آندره فونتن، یک بستر و دو رویا)،

الف. چه لیبرال امپریالیسم بوده یا
ب. سوسیال امپریالیسم باشد.
دیگری.

الف. بیداری و خیزش‌های مردمی به ویژه اسلامی در گستره جهانی و به خصوص جهان اسلام همراه با نقش جهانی رسانه‌ها و بخصوص رسانه‌های آزادتر و استقلال‌طلبی و آزادی‌خواهی ملت‌ها و سلطه‌ستیزی فراگستر و فزاینده مردمی، بروز کرده و بارور گردیده است.

ب. این فرایند ملی، منطقه‌ای و جهانی امروزه سیر زمان را بزبان قدرت‌طلبی قدرت‌های بزرگ بین ملی و جهانی سیطره‌جو ساخته و به سود تعالی قدرت بین‌المللی ج.ا.ا. از قدرت منطقه‌ای پیرامونی جبهه مقاومت تا قدرت فرا پیرامونی و منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای و فراتر از آن تبدیل ساخته و می‌سازند.

همین است که استیصال یعنی شکاف شدید افزایش اقتدار ج.ا.ا.؛ و جبهه مقاومت (غالباً شیعی) کاهش شکننده اقتدار استکبار جهانی، صهیونیسم و ارتجاع منطقه‌ای مراد قدرت و اقتدار فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی، سیاسی و اقتصادی فرای اقتدار و قدرت نظامی و ابزاری سخت و حتی نرم هست. مورد و موضوعی که دشمن به مصداق؛ «الغریق یتشبثون بکل حشیش»؛ تحت عنوان هلال شیعی یا اختلافات شیعی - سنی در پی دامن زدن به آن است. تدابیر سوء و تلاش مذبوحانه دشمنان در مواجهه جریان بیداری و خیزش انقلابی اسلامی به منظور تحریف و انحراف، یا تعطیل و توقف و در غیر این صورت تقلیل و حداقل تعویق و تاخیر توفیق آن در همین راستا هست. اسلام‌نمایی وهابی-سعودی صهیونی تکفیری داعش (النصره، بوکو حرام) شامات و شمال آفریقا در تداوم و گسترش طالبان و القاعده افغانستان، حرکتی عقیم و ابر بر این اساس است. تشدید تهدید و تحریم ایران اسلامی نیز به منظور ایجاد محدودیت در کانون اصلی و خاستگاه و پایگاه تولید و ترویج این توسعه، قدرت و سیاست متعالی و الگوسازی آن است.

بدین ترتیب: شکل و ساختار و بنای (ساختمان بلند) جمهوریت بر اساس شاکله، زیرساخت و زیربنای اسلامی‌گری، ضمن مقبولیت سیاسی مدنی و مشروعیت سیاسی دینی، کارآمدی؛ بهره‌وری و اثربخشی تا مرز الهام بخشی و الگوسازی و نیز نقش فعال و سازنده خود را در منطقه، جهان اسلام و جهان بشری نیز نمایان می‌سازد.

این‌ها به نوبه خویش زمینه‌ساز تولید و تعالی توسعه، قدرت (و اقتدار) و سیاست بین‌المللی ج.ا.ا. بوده و به تعبیر متفاوت؛ الزامات، لوازم و استلزامات آن بشمار می‌آیند.

به تعبیری دیگر: کشور جمهوری اسلامی ایران، امکان و امکانات تبدیل به قدرت منطقه‌ای، فرا منطقه‌ای و بین‌المللی را داشته و تبدیل جمهوری اسلامی ایران به قدرت بین‌المللی، الزامی‌گریزناپذیر و غیرقابل اجتناب است. انقلاب اسلامی بی‌بدیل ایران و نظام سیاسی بدیع، نوین‌یاد، نمونه، الهام‌بخش و اثربخش جمهوری اسلامی ایران نیز با کاهش و رفع موانع و عوامل مخمل و مزاحم و با ایجاد شرایط و عوامل ممکن و لازم، زمینه‌ساز تبدیل کشور و نظام سیاسی ج.ا.ا. به قدرت بین‌المللی هست.

سوم. قدرت معنوی و اخلاقی ج.ا.ا.

تبدیل جمهوری اسلامی ایران به قدرت بین المللی آن هم بسیار فراتر از:

الف. قدرت عارضی و ابزاری اعم از؛

۱. قدرت سخت (افزاری) و قدرت کمی و حتی برتر از

۲. قدرت نرم (افزاری) و قدرت کیفی (ر.ک.: قدرت نرم، جوزف نای)،

ب. «قدرت معنوی و اخلاقی» که قدرت حقیقی و یقینی جوهری (ذاتی) و فرا ابزاری است.

این ویژگی قدرت ج.ا.ا. «قدرت متعالی» است. به همین سبب از این برجستگی تعبیر به «تعالی قدرت» می‌نماییم. مراد: «تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.» هست. این به معنای تحول هندسه قدرت و ظهور هندسه قدرت معنوی و به تعبیری هندسه قدرت متعالی است. قدرتی که بی‌رقیب و بلامنازع است. در قیاس و در قبال با قدرت مادی و هندسه ظاهری، حسی، کمی و حداکثر هندسه کیفی و بسان هندسه فضایی یعنی دو ساحتی مادی و معنوی و سه بعدی یا سه وجهی و سه ضلعی کمی (سخت و سخت ابزاری)، کیفی (نرم و نرم افزاری) و جوهری (معنوی و باطنی فرا ابزاری) در قبال به اصطلاح هندسه خطی یا کمی قدرت سخت و هندسه مسطح کمی و کیفی یا سخت و نرم قدرت بوده و فرای این‌ها است.

تعالی قدرت و قدرت متعالی ج.ا.ا.: عبارت از قدرت و هندسه قدرت باطنی و ظاهری (نرم و سخت) و قدرت هندسه معنوی و مادی، قدرت و هندسه قدرت، جوهری و عارضی (کیفی و کمی) است. این‌ها جملگی و به نوبه خویش از الزامات یعنی ضروریات تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. بوده و به شمار می‌آیند. تعالی قدرت و قدرت متعالی ج.ا.ا. چه در گستره و سطح فرو ملی، ملی داخلی و خارجی و فراملی منطقه‌ای، فرا منطقه‌ای و بین المللی تا جهانی قدرت حقیقی، یقینی و واقعی و به تعبیری حقیقت قدرت، ماهیت قدرت و واقعیت قدرت بوده و محسوب می‌گردد؛ که به تعبیر میشل فوکو فرانسوی، شاخص پست مدرنیسم از شالوده‌های انقلاب اسلامی است (ر.ک.: ایرانی‌ها چه رویایی در سردارند؟). قدرت توحیدی دو ساحتی مادی و معنوی متعادل و متعالی است. قدرت حقیقی، یقینی و واقعی است. در قبال قدرت ظنی یا پنداری و به تعبیری پنداره قدرت ابزاری کمی و کیفی سخت و حداکثر نرم و نیز در مقابل و حتی در مقابله با توهم قدرت و قدرت کاذب یا دروغین تنازعی داروینیستی امپریالیستی که زور و سلطه گری را سیاست، سعادت و قدرت و اقتدار می‌انگارد.

چهارم. الزامات کارآمدسازی، الگوسازی و تمدن سازی

بدین ترتیب سه الزام ملی؛ توسعه متعالی، قدرت متعالی و تمدن سازی متعالی پیش روی نظام و کشور جمهوری اسلامی ایران به ترتیب زیر قرار دارند. این الزامات سه گانه اصلی همراه با دو الزام مقدماتی به ترتیب؛

یکی الزام کارآمدسازی به عنوان نیروی مولد و محرک و دیگری الزام الگوسازی به عنوان شاکله، نقشه جامع و وضعیت مطلوب (نقشه راه طراحی و تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، مرکز اسلامی ایرانی پیشرفت)،

جمعا پنج الزام ولو در یک نگاه، نظریه و نظام همبسته و متعامل ولی در عین حال هر یک الزامات خاص خویش را داراست.

اهم اعم الزامات سه-پنجگانه نظام و کشور ج.ا.ا. به ترتیب ذیل می‌باشند:

الف. الزام و الزامات ارتقای کارآمدی؛ بهره‌وری و اثربخشی هر چه فراتر بهینه و بسامان علمی (پژوهشی، آموزشی و اطلاع‌رسانی)، عملی (سیاست‌گذاری راهبردی مجمع تشخیص و کاربردی سازی مجلس شورای اسلامی) و عینی (اجرایی سازی و جاری سازی قوه اجرایی) ملی؛ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی دولتی، عمومی و مدنی (مردمی و خصوصی) نیروها و نهادهای نظام سیاسی کشور ج.ا.ا. مراد کارآمدی زیرساختی (بینشی و منشی)، ساختاری (قانونی و سازمانی) و راهبردی (هدف‌گذاری-سیاست‌گذاری) و الزام و الزامات آن هست.

ب. الزام و الزامات الگوسازی توسعه متعالی، تعالی قدرت یا قدرت متعالی و تمدن سازی متعالی نوین ایرانی-اسلامی است. شامل تدوین الگو (تبیین علمی نظری و ترسیم علمی عملی؛ راهبردی و کاربردی)، ترویج الگو (گفتمان سازی نخبگانی، مردمی و دولتی؛ مدیریت و کارشناسی) و تحقق الگو (مهندسی الگو، مدیریت الگو و آسیب‌شناسی و آسیب زدایی الگو).

ج. الزام و الزامات توسعه متعالی اقتصادی، سیاسی و فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی الگوی ایرانی اسلامی: توسعه اقتصادی توأمان با تعادل سیاسی در جهت تعالی فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی متعالی است (پیشرفت ایران، گذشته، حال، آینده، مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت).

د. الزام و الزامات تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.: تعالی قدرت اقتصادی، قدرت سیاسی و قدرت فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی فروملی-ملی-فراملی؛ منطقه ای-فرامنطقه ای-امتی-بین المللی تا جهانی هست. تعالی قدرت بین المللی توحیدی دو ساحتی معنوی (حقیقی و جوهری) و مادی (سخت و نرم کمی و کیفی) متعادل و متعالی است. برترین جایگزین قدرت غیر توحیدی تکساحتی-تنازعی مادی و ظاهری کمی یا سخت و حداکثر کیفی یا نرم غیر توحیدی ظنی یا پنداری ابزاری و توهمی یا کاذب زورمدار هست.

هـ. الزام و الزامات تمدن سازی، تجدید و تاسیس تمدن متعالی نوین (ملی) ایرانی اسلامی: پایه و پیش درآمد تمدن سازی نوین متعالی جهان اسلام و جهانی اسلامی است.

در این مقال با پیش فرض الزام، به الزامات فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. می‌پرداخته می‌شود.

برآمد

الزامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.

الزامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی جمهوری اسلامی ایران: ضرورت و ضروریات معنوی و اخلاقی تعالی قدرت بین المللی کشور (ملت-دولت) و نگاه، نظریه و نظام مدنی؛ اجتماعی و سیاسی ج.ا.ا. می‌باشند.

الزامات فرهنگ و فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.: فراگیر تعالی قدرت (در) بخش‌های سه‌گانه یا بخش‌های سه‌گانه قدرت و تعالی آن یعنی قدرت متعالی بین المللی ج.ا.ا. به ترتیب ذیل هست:

الف. الزام و الزامات فرهنگ و فرهنگی اقتصاد و اقتصادی، یا توسعه یعنی اقتصادی توسعه و توسعه اقتصادی مقاومتی، درون‌زا، خوداتکا و خودکفا یا خودبستگی و به‌ویژه فناوری فکر محور همراه همت مضاعف و کار مضاعف و نیز اقتصاد فرهنگ و فرهنگی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. توأمان با تعادل سیاسی و مدیریتی جهادی ج.ا.ا.

ب. الزام و الزامات فرهنگ سیاسی و فرهنگی سیاسی و سیاست فرهنگ و سیاست فرهنگی تعالی

قدرت بین المللی ج.ا.ا. در جهت تعالی فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی ج.ا.ا.؛ و

ج. الزام و الزامات فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.

زیر منظومه الزامات بخش‌های سه‌گانه یا اهم اعم و به تعبیری فروع اصول بخش‌های سه‌گانه الزامات فرهنگی توسعه متعالی ج.ا.ا. به ترتیب ذیل‌اند:

الف. الزامات فرهنگ اقتصادی توسعه و فرهنگ توسعه اقتصادی (آسایش جسمانی و بدنی) مقاومتی از جمله فراگیر الزامات زیر هست:

الزام و الزامات

۱. فرهنگ مالی، پولی، بانکی، ارزی، مالیاتی و عوارض (خمس، زکات، انفال و فیه) و سرمایه‌ای (پس‌انداز-سرمایه‌گذاری)،

۲. فرهنگ عمرانی: زیربنایی و روبنایی درون‌زا و خوداتکا و نه وارداتی برون‌آ،

۳. فرهنگ تولیدی، توزیعی و مصرفی بهینه و صرفه‌جویی (جایگزین اسراف و تبذیر زائد تا زیان‌آور از سویی و ریاضتی از دیگر سو)،

۴. فرهنگ کشاورزی (و غذایی و زیست‌محیطی)، صنعتی و خدماتی درون‌زا،

۵. فرهنگ سلامت (بهداشت و درمان و طول عمر یا افزایش سن امید به زندگی بالای هشتادسالگی)

۶. فرهنگ کارآفرینی (اشتغال و درآمدزایی)، رفاه (و جمال؛ زیباسازی و نه ترفه و تجمل: سبک زندگی اسلامی-ایرانی؛ خوراک، پوشاک، مسکن، تسهیلات زندگی؛ حمل و نقل،...) و حتی تفریحات

سالم و سازنده متعالی (فرهنگ ارتقا و ارتقای فرهنگ و فرهنگی کیفیت زندگی) هست.
ب. الزامات فرهنگ سیاسی و فرهنگ توسعه و تعادل سیاسی و مدیریت جهادی از جمله فراگیر الزامات زیر هست:

۱. الزام و الزامات حقوقی، قانونی و قانون گذاری (و سیاست گذاری راهبردی-سیاستگذاری کاربردی) کارآمد و کارآمدی؛ بهره‌وری و اثربخشی،
۲. الزام و الزامات سازمانی، اداری و اجرایی کارآمد و کارآمدی
۳. الزام و الزامات کارآمدی انتظامی اجتماعی، اطلاعاتی امنیتی و دفاعی نظامی (بازدارندگی؛ «ترهبون» نه «ترعبون»؛ که تهاجمی و وادارندگی است)
۴. الزام و الزامات کارآمدی قضایی (قضایی زدایی و مدنی سازی، مشاورت حقوقی، فرهنگ و کالت) و جزایی یا کیفری (از طبقه بندی جرائم و جرم زدایی تا زندان زدایی بر اساس قواعدی چون «حجر»؛ سلب حق تصرف و «هجر»؛ تبعید).
- ج. الزام و الزامات فرهنگ معنوی و اخلاقی (آرامش روحانی) از جمله فراگیر الزامات زیر هست:
 ۱. الزام و الزامات نگاه، نظریه و نظام علمی (پژوهشی، آموزشی و اطلاع رسانی) حوزوی و دانشگاهی پیشا ابتدایی تا پسا عالی متعالی مولد و کارآمد
 ۲. الزام و الزامات دینی و مذهبی مدنی متعالی
 ۳. الزام و الزامات هنری متعالی
 ۴. الزام و الزامات معماری و شهرسازی متعالی
 ۵. الزام و الزامات تربیت بدنی متعالی و رقابت‌های سالم و سازنده
 ۶. الزام و الزامات....

کتابشناسی

قرآن

نهج الفصاحه، کلمات قصار پیامبر (ص)، گردآوری و ترجمه ابوالقاسم پاینده، تهران: جاویدان، بی‌نا. نهج البلاغه

آرنت، هانا، توتالیتریسم (۱۳۹۴)، ترجمه محسن ثلاثی، تهران: ثالث، چ ۵.

ابن مسکویه رازی، خرد جاویدان (۱۳۵۵)، ترجمه تقی الدین محمد شوشتری، به اهتمام بهروز ثروتیان، با مقدمه محمد ارکون، دانشگاه تهران.

استینگلیتز، جوزف، جهانی‌سازی و مسائل آن (۱۳۹۳)، ترجمه حسن گلریز، تهران: نی. پاسارگاد، بها الدین، مکتب‌های سیاسی (بی‌تا)، تهران: اقبال.

خامنه‌ای، سید علی، پایگاه اطلاع‌رسانی. خمینی، روح‌الله، صحیفه نور (۱۳۶۲)، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

خندق آبادی، حسین، حکمت جاویدان (۱۳۸۰)، نگاهی به زندگی و آثار سنت‌گرایان معاصر، تهران: موسسه توسعه دانش و پژوهش ایران.

سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ ه.ش.

فونتن، آندره، یک بستر و دو رؤیا، تاریخ تنش‌زدایی (۱۳۶۲)، ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی، تهران، نشر نو.

گنون، رنه، سیطره کمیت و علائم آخر زمان (۱۳۸۹)، ترجمه علی‌محمد کاردان، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

لاک، جان، رساله‌ای درباره حکومت مدنی (۱۳۹۱)، ترجمه حمید عضدانلو، تهران: نی. مارکوزه، هربرت، انسان تک‌ساحتی (۱۳۵۹)، ترجمه محسن مؤیدی، تهران: امیرکبیر.

مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، پیشرفت ایران؛ گذشته، حال، آینده (۱۳۹۴)، مجموعه مقالات چهارمین

اجلاس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، تهران: مرکز الگو.

مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، نقشه راه طراحی و تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت (۱۳۹۲)، مجموعه مقالات نخستین اجلاس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، تهران: مرکز الگو.

نای، جوزف، قدرت نرم (۱۳۷۸)، ترجمه سید محسن روحانی، تهران: دانشگاه امام صادق (ع).

۱۶۵

دو فصلنامه علمی-پژوهشی

مطالعات

قدرت نرم

علیرضا صدرا

الزعامات فرهنگی تعالی قدرت بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران